

Організація інклюзивного навчання у закладах вищої освіти

Викладач – д.пед.н., професор Шевців Зоя Михайлівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 3-й

Анотація дисципліни

На сучасному етапі констатується зростання кількості людей з інвалідністю, в тому числі молоді, котра потребує здобуття якісної вищої освіти. Це вимагає від закладу вищої освіти зосередження зусиль на створення відповідних умов доступу і супроводу навчання студентів з особливими потребами. До тепер не вирішена проблема практичної реалізації інклюзивного навчання студентів з особливими потребами, не розроблені форми і методи взаємодії суб'єктів освітнього процесу в різнорівневих інтегрованих групах закладу вищої освіти, що стримує доступ отримання спеціальності та унеможливорює наступність, послідовність і безперервність процесу отримання якісної освіти молоді з особливими потребами. Нагальною проблемою сьогодення закладів освіти є поступовий перехід від інтегрованої до інклюзивної освіти з усвідомленням того, що запровадження принципів інклюзії у вищу освіту вимагає докорінної перебудови навчального процесу та свідомості всіх його учасників і що результати цієї роботи будуть сприяти не лише розширенню можливостей для навчання та соціалізованості студентів, але й сприятимуть розвитку суспільства загалом.

Попередні дисципліни: «Нормативно-правові засади реформування освіти й виховання України», «Основи інклюзивної педагогіки», «Освітні технології у вищій школі», «Педагогіка вищої школи», «Методика викладання педагогічних дисциплін», «Моделювання освітнього процесу у ЗВО», «Теорія і практика університетської освіти», «Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта».

Мета викладання навчальної дисципліни «Організація інклюзивного навчання у закладах вищої освіти» - підготовка майбутніх викладачів до професійної діяльності у інклюзивному середовищі закладу вищої освіти; оволодіння здобувачами освіти базовими знаннями з інклюзивної освіти; уміннями та навичками комплексного застосування у професійній діяльності різноманітних педагогічних технологій інклюзивного навчання, пов'язаних із особливими освітніми потребами студентів, спеціальними методами, методичними прийомами і засобами створення інклюзивного освітнього середовища.

Завданнями вивчення дисципліни «Організація інклюзивного навчання у закладах вищої освіти» є ознайомлення майбутніх педагогів з:

- нормативно-правовим забезпеченням професійної діяльності викладача в умовах інклюзивного середовища закладу вищої освіти;
- основними підходами до організації освітньої діяльності студентів із особливими потребами (мейнстрімінг, реабілітація, інтеграція, інклюзія);
- кадровим ресурсом закладу вищої освіти інклюзивного типу;
- стратегією діяльності викладача закладу вищої освіти із студентами з особливими освітніми потребами;
- педагогічними технологіями навчання студентів із особливими освітніми потребами;
- професійним співробітництвом викладачів із фахівцями партнерських організацій і служб комплексного супроводу студентів з особливими освітніми потребами.

Очікувані результати вивчення курсу.

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально, свідомо виконувати свої громадянські обов'язки; діяти на основі етичних міркувань (мотивів) та поваги до різноманітності; проявляти емпатію та толерантність.

ЗК-3. Здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності, застосування знань та кращих практик.

ЗК-6. Здатність до виявлення, окреслення та вирішення проблем; генерування нових ідей (креативність); до адаптації та діяльності у нових умовах.

фахові:

ФК-6. Здатність здійснювати ефективну взаємодію, педагогічну комунікацію, дотримуватися норм педагогічної етики та академічної доброчесності у професійній діяльності; надавати педагогічну підтримку майбутнім фахівцям в особистісно-професійному становленні, зокрема особам з особливими освітніми потребами.

ФК-10. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі умови для кожного здобувача вищої освіти, залежно від індивідуальних потреб, здібностей та інтересів, організувати навчання завдяки інклюзивним формам та методам навчання, створювати безпечне й комфортне інклюзивне освітнє середовище.

ФК-13. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я як власного, так і довколишніх; застосовувати знання, вміння, цінності й досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі ЗВО.

Програмні навчальні результати

ПРН 2. Демонструвати знання у вибраній спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»; знати та використовувати у професійній діяльності законодавчі і нормативно-правові документи у галузі вищої освіти.

ПРН 3. Володіти спеціалізованими концептуальними знаннями у сфері освітніх наук, педагогіки та психології вищої школи, інклюзивної педагогіки, комп'ютерно-інформаційних технологій та інтернет-ресурсів у професійному саморозвитку; аналізувати передовий педагогічний досвід та впроваджувати кращі практики у своїй професійній діяльності.

ПРН 6. Вміти організувати/моделювати дидактичний та виховний процес у закладі вищої освіти, враховуючи інклюзивні аспекти навчання та полікультурні, гендерні підходи у вихованні; розробляти навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.

ПРН 7. Володіти сучасними методиками викладання фахових навчальних дисциплін у закладах вищої освіти, вміти застосовувати системний підхід, інтегруючи знання з інших дисциплін, організувати дистанційну роботу здобувачів освіти.

ПРН 9. Вміти організувати інклюзивне навчання у закладі вищої освіти, враховувати нозології, фізичні та психофізичні особливості розвитку здобувачів вищої освіти, зокрема осіб з особливими освітніми потребами, організувати спільну та індивідуальну діяльність в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти.

ПРН 12. Встановлювати ефективну взаємодію/комунікацію з дотриманням етичних норм для забезпечення одноосібної/ конструктивної командної роботи; вміти добирати оптимальні засоби та прийоми спілкування і мотивації, адекватні форми та методи педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, а також проявляти емпатію та толерантність, враховувати особливості комунікативної діяльності, зокрема і в електронній мережі.

ПРН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей здобувачів освіти; володіти інструментами забезпечення інклюзивного навчання, принципами і стратегіями універсального дизайну в сфері освіти і розумного пристосування; формувати ціннісні орієнтації щодо здорового способу життя.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щопонеділка, з 10.00 до 13.00.

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка, з 18.00 до 20.00.

E-mail викладача: shevtsiv53@ukr.net